

Bemiddeling bij geschillen in lokale belastingen.

Prof. Dr. Michel Maus

Bloom
LAW FIRM

Enkele algemeenheden rond bemiddeling

Wat is bemiddeling?

- Artikel 1723/1. Gerechtelijk Wetboek
  - De bemiddeling is:
    - *een vertrouwelijk en gestructureerd proces*
    - *van vrijwillig overleg tussen conflicterende partijen*
    - *met de medewerking van een onafhankelijke, neutrale en onpartijdige derde*
    - *die de communicatie vergemakkelijkt en poogt de partijen ertoe te brengen zelf een oplossing uit te werken.*

Toenemend belang van bemiddeling?

Beleidsverklaring 2.0 van Minister van Justitie Vincent Van Quickenborne:

- => *Niet elk conflict moet door een rechter beslecht worden. Wat we kunnen weghouden van de rechtbanken wordt via alternatieve vormen van geschillenbeslechting opgelost. We zullen deze alternatieven, waaronder de bemiddeling, verder aanmoedigen.*
- => *We zetten in op alle vormen van bemiddeling, zowel buitengerechtelijk, maar ook binnen de rechtbank.*
- => *We promoten maximaal de bemiddeling als één van de alternatieve geschillenregelingen.*
- => *We zien erop toe dat de bemiddeling verspreid wordt in alle sectoren en domeinen van het maatschappelijk en economisch leven zodat er voor elk soort conflict een deskundig bemiddelaar kan worden aangesteld.*

Voor- en nadelen van bemiddeling

- **Vrijwilligheid**
- **Vertrouwelijkheid**
- **Onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de bemiddelaar**
- **Duurlooptijd (vgl juridische procedure)**
  - 64% minder dan twee maanden
  - 34% minder dan één maand
- **Kostprijs (vgl juridische procedure)**
  - 80% minder dan 2.500 euro

Zijn (locale) fiscale geschillen bemiddelbaar?

Zijn fiscale geschillen “bemiddelbaar”?

- **Artikel 1724 GerW:**
  - *Elk al dan niet grensoverschrijdend geschil van vermogensrechtelijke aard,*
  - *met inbegrip van een geschil waar een publiekrechtelijke rechtspersoon is bij betrokken,*
  - *kan het voorwerp van een bemiddeling uitmaken*
- **Zijn fiscale geschillen “vermogensrechtelijke geschillen”?**
  - Geschil dat voor minstens één partij van financieel belang is
  - Cfr ook artikel 1 Eerste Protocol EVRM Recht op eigendom
    - GW-Hof 22 juni 2005 Belastingheffing tast recht op eigendom aan

Zijn fiscale geschillen “bemiddelbaar”?

- Maar het fiscaal Recht is van openbare orde...
  - **Geen** bemiddeling mogelijk mbt het fiscale regel zelf
    - Gebonden bevoegdheid van de belastingheffende overheid mbt de toepassing van het recht
  - **Wel** bemiddeling mogelijk over de feiten van het geschil
    - Discretionaire bevoegdheid van de belastingheffende overheid mbt de (interpretatie van de) feiten

Welke geschillen in lokale belastingen kunnen bemiddeld worden?

- **Feitelijke geschillen**
  - Vb. Discussies over belastbare oppervlaktes
  - Vb. Discussies over de vaststelling van leegstand
- **“Strategische” geschillen**
  - Vb. “class actions” tegen tweede verblijven
  - Vb. “class actions” tegen rechtspersonenbelastingen
- **Invorderingsgeschillen**
  - Vb. Discussies over afbetalingsplannen
  - Vb. Discussies over uitvoeringsmaatregelen

Soorten bemiddeling

Soorten bemiddeling.

- 1. Fiscale Bemiddeling
- 2. Gerechtelijke Bemiddeling
- 3. Ondernemingsbemiddeling

Fiscale bemiddeling.

- **Wet van 25 April 2007 houdende diverse bepalingen**
- Voert “*fiscale bemiddeling*” in op vlak van o.a.:
  - BTW: art. 84quater en 85ter WBTW
  - Inkomstenbelasting: art. 376quinquies en 399bis WIB92
  - Registratierechten: art. 219 WReg
  - Successierechten: art. 141 WSucc
- Enkel van toepassing op “*federale*” belastingen...

Fiscale bemiddeling.

- Fiscale bemiddeling verloopt via de “*fiscale bemiddelingsdienst*”
  - Deze dienst is een onderdeel van de FOD Financiën
  - De fiscale bemiddelaars zijn fiscale ambtenaren...
    - Onafhankelijkheid en onpartijdigheid?
    - Vertrouwelijkheid?
- Wel hoge success-rate (cfr Jaarverslag 2020)
  - 2.498 dossiers behandeld
  - 1.686 (67%) dossiers met een wederzijds akkoord afgesloten

Fiscale bemiddeling.

- De fiscale bemiddelingsdienst:
  - Onderzoekt de aanvragen, in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid
  - Streeft ernaar de standpunten van de partijen te verzoenen
- De fiscale bemiddelingsdienst weigert een aanvraag indien de aanvrager geen stappen heeft ondernomen om te onderhandelen
  - In de praktijk is fiscale bemiddeling enkel mogelijk in de bezwaarfase

Fiscale bemiddeling.

- **Is fiscale bemiddeling mogelijk inzake lokale belastingen?**
- Artikel 11, 1° van het Decreet 30 mei 2008:
  - de bepalingen van titel VII, hoofdstuk 7 en 8 WIB92 zijn van toepassing op lokale belastingen
  - => art. 376quinquies en 399bis WIB92 zijn van toepassing op lokale belastingen
- Fiscale Bemiddelingsdienst van de FOD Financiën meent niet bevoegd te zijn...

Gerechtelijke bemiddeling.

- **Art. 1726 GerW**
  - Bemiddeling door een “erkend bemiddelaar”
  - Vrijwillig
  - Vertrouwelijk
- **Buitengerechtelijke bemiddeling (art. 1730 GerW)**
  - Consensuele beslissing van conflicterende partijen
  - Voor, tijdens of na een rechtspleging
  - De partijen wijzen in onderlinge overeenstemming de bemiddelaar aan of belasten “een derde” met die aanwijzing
    - Bv Federale Bemiddelingscommissie
  - Schorst de “verjaringstermijnen”
    - Niet de “vervaltermijnen” zoals aanslagtermijnen

Gerechtelijke bemiddeling.

- **Gerechtelijke bemiddeling (art. 1734 GerW)**
  - Enkel mogelijk voor de reguliere hoven en rechtbanken
    - Niet voor administratieve rechtscolleges
  - Op gezamenlijk verzoek van de partijen
  - Door de rechter of ambtshalve of op verzoek van één van de partijen
  - Rechter stelt de bemiddelaar aan
  - Vrijwilligheid blijft basisregel

Gerechtelijke bemiddeling.

- **Is gerechtelijke bemiddeling mogelijk inzake lokale belastingen?**
  - Uiteraard
  - Buitengerechtelijke bemiddeling
    - Vb. tijdens de fiscale controle
    - Vb. tijdens de bezwaarfase
    - Vb. tijdens procedure voor de raad van state
  - Gerechtelijke bemiddeling
    - Conservatieve houding van fiscale rechters

Ondernemingsbemiddeling.

- **Artikel XX 36 WER**
  - Insolventieprocedure
  - Enkel op verzoek van de schuldenaar (belastingplichtige)
  - De opdracht van de ondernemingsbemiddelaar:
    - de voorbereiding en de bevordering van het afsluiten van een minnelijk akkoord met de schuldeisers
    - het verkrijgen van het akkoord van de schuldeisers over een reorganisatieplan
    - de overdracht onder gerechtelijk gezag van het geheel of een gedeelte van de activa.

Bloom Brugge

Hertsbergsestraat 4
8020 Oostkamp

infotax@bloom-law.be
www.bloom-law.be

Bloom
LAW FIRM

